



СЛУЖБЕНИ ГЛАСНИК РЕПУБЛИКЕ СРПСКЕ

Језик
српског народа

ЈП Службени гласник Републике Српске,
Бања Лука, Паве Радана 32А
Телефон/факс: (051) 311-532, 302-708

Уторак, 11. јануар 2005. године
БАЊА ЛУКА
Број 2 Год. XIV

Жиро-рачуни: Развојна банка Југоисточне
Европе АД Бања Лука 562-099-00004292-34
Зептер комерц банка АД Бања Лука
567-162-10000010-81

30

На основу тачке 2. Амандмана XL на Устав Републике Српске ("Службени гласник Републике Српске", број 28/94), доносим

УКАЗ

О ПРОГЛАШЕЊУ ЗАКОНА О ЗАШТИТИ ПРАВА ПРИПАДНИКА НАЦИОНАЛНИХ МАЊИНА

Проглашавам Закон о заштити права припадника националних мањина, који је Народна скупштина Републике Српске усвојила на Двадесет другој сједници, одржаној 16. децембра 2004. године - а Вијеће народа 28. децембра 2004. године потврдило да усвојеним Законом о заштити права припадника националних мањина није угрожен витални национални интерес конститутивних народа у Републици Српској.

Број: 01-020-685/04
29. децембра 2004. године
Бања Лука

Предсједник
Републике,
Драган Чавић, с.р.

ЗАКОН

О ЗАШТИТИ ПРАВА ПРИПАДНИКА НАЦИОНАЛНИХ МАЊИНА

І - ОСНОВНЕ ОДРЕДБЕ

Члан 1.

Овим законом уређују се права и обавезе припадника националних мањина у Републици Српској и обавезе органа власти у Републици Српској да поштују и штите, очувају и развијају етнички, културни, језички и вјерски идентитет сваког припадника националне мањине у Републици Српској, који је држављанин Босне и Херцеговине и Републике Српске.

Члан 2.

Национална мањина у смислу овог закона је дио становништва - држављана Босне и Херцеговине и Републике Српске који не припадају ни једном од конститутивних народа, а сачињавају је грађани истог или сличног етничког поријекла, исте или сличне традиције, обичаја, вјеровања, језика, културе и духовности и блиске или сродне историјске прошлости и других карактеристика.

Република Српска штити положај и равноправност припадника националних мањина: Албанаца, Црногораца, Чеха, Италијана, Јевреја, Мађара, Македонаца, Нијемаца, Пољака, Рома, Румуна, Руса, Русина, Словака, Словенаца, Турака и Украјинаца и других који испуњавају услове из става 1. овог члана.

Члан 3.

Сваки припадник националне мањине има право да слободно бира да се према њему опходе или не опходе као таквим и не смије доћи у неповољан положај због таквог одређења, а било какав облик дискриминације по том основу је забрањен.

Није дозвољена асимилација припадника националних мањина.

Члан 4.

Припадници националних мањина имају право на слободу организовања и окупљања ради изражавања и заштите својих културних, вјерских, образовних, социјалних, економских и политичких слобода, права, интереса, потреба и идентитета.

Члан 5.

Република Српска омогућава и финансијски подржава одржавање и развој односа између припадника националних мањина у Републици Српској са припадницима националних мањина у Федерацији Босне и Херцеговине и у иностранству и са народима у њиховим матичним државама.

Република Српска, градови и општине, дужни су предвидјети у својим буџетима средства за помоћ удружењима грађана која окупљају припаднике националних мањина, а у циљу остваривања права прописаних овим законом.

Влада Републике Српске је дужна, уз претходно мишљење Савеза националних мањина Републике Српске, донијети одлуку којом ће бити ближе одређени критеријуми и начин расподеле средстава из става 1. овог члана.

Члан 6.

У градовима, општинама и мјесним заједницама гдје припадници националних мањина чине већину становништва дужни су поштовати права припадника других националних мањина као и конститутивних народа у Републици Српској, уважавајући начела њихове потпуне равноправности.

ІІ - ЗНАКОВИ И СИМБОЛИ

Члан 7.

Припадници националних мањина могу слободно истицати и носити знакове и симболе националне мањине којој припадају као и њених организација, удружења и институција.

Приликом употребе знакова и симбола, припадници националних мањина обавезни су истицати службене знакове и симболе Босне и Херцеговине, Републике Српске, као и симболе и знакове општина и градова, у складу са њиховим прописима.

III - УПОТРЕБА ЈЕЗИКА

Члан 8.

Република Српска признаје и штити право сваком припаднику националне мањине коришћење свог језика, слободно и без ометања, приватно и јавно, усмено и писмено.

Право из става 1. овог члана подразумијева и право припаднику националне мањине да користи своје име и презиме на језику мањине и да захтијева да као такво буде у јавној употреби.

Члан 9.

У општинама, градовима и мјесним заједницама у којима припадници националне мањине чине апсолутну или релативну већину становништва органи власти обезбјеђују да се језик мањине користи између тих припадника и органа власти, да натписи институција буду исписани на језику мањине, те да локални називи, имена улица и других топографских ознака намијењених јавности буду истакнути и на језику мањине која то захтијева.

Општине и градови могу у својим статутима утврдити да права из става 1. овог члана могу користити припадници националне мањине и када не чине апсолутну или релативну већину становништва, већ када у граду, општини, мјесној заједници или насељеном мјесту традиционално станује знатан број лица припадника националне мањине.

IV - ОБРАЗОВАЊЕ

Члан 10.

Припадници националних мањина могу основати и водити властите приватне институције за образовање и стручно усавршавање.

Финансирање институција из става 1. овог члана дужни су осигурати припадници националних мањина.

Члан 11.

У оквиру предшколског, основног и средњег образовања у општинама, градовима и у насељеним мјестима у којима припадници националних мањина чине апсолутну или релативну већину становништва обезбјеђује се образовање на језику мањине. Ако припадници националних мањина то захтијевају, обезбјеђује се учење њиховог језика, књижевности, историје и културе на језику мањине којој припадају као додатна настава, независно од броја припадника националне мањине, у складу са општим актима о извођењу наставе.

Ради остваривања права из става 1. овог члана, обезбјеђују се потребна финансијска средства у буџету Републике Српске, за реализацију програма у области основног и средњег образовања, а у буџетима општина и градова у области предшколског образовања, а односи се на оспособљавање наставника који ће изводити наставу на језику националне мањине, простор и друге услове за извођење додатне наставе и штампање уџбеника на језицима националних мањина.

V - ИНФОРМИСАЊЕ

Члан 12.

Припадници националних мањина у Републици Српској имају право на оснивање радио и телевизијских станица и издавање новина и других штампаних информативних новина на језицима мањина којим припадају.

Члан 13.

Радио и телевизијске станице чији су оснивачи Република Српска, општине и градови, који остварују улогу јавне службе, дужни су у својим програмским шемама предвидјети посебне емисије за припаднике националних мањина, а могу обезбиједити и друге садржаје на језицима мањина. Управни и редакцијски одбори дужни су обезбиједити учешће припадника националних мањина приликом утврђивања програмске

шеме која се односи на националне мањине, уз претходно мишљење Савеза и Савјета националних мањина.

Радио-телевизија Републике Српске је дужна најмање једном седмично обезбиједити посебну информативну емисију за припаднике националних мањина на њиховим језицима.

Општине и градови ће својим прописима утврдити права припадника националних мањина из става 1. овог члана, полазећи од размјера заступљености националних мањина у општини, граду и насељеном мјесту.

VI - КУЛТУРА

Члан 14.

Припадници националних мањина имају право оснивати библиотеке, видеотеке, културне центре, музеје, архиве, културна, умјетничка и фолклорна друштва и све друге облике слободе културног изражавања, те бринути се о одржавању својих споменика културе и културног наслеђа.

У градовима, општинама и мјесним заједницама у којима припадници националне мањине чине преко једне трећине становништва у институцијама у области културе обезбјеђује се садржај на језицима националних мањина.

Архиви, музеји и установе за заштиту споменика културе у Републици Српској су дужни у својим програмима и садржајима обезбиједити сразмјерну заступљеност свих националних мањина у Републици Српској и штитити споменичко благо и културну баштину националних мањина.

VII - ЕКОНОМСКО-СОЦИЈАЛНА ПРАВА

Члан 15.

У градовима, општинама и мјесним заједницама у којима припадници националних мањина чине апсолутну или релативну већину становништва, у финансијским, банкарским, поштанским и другим службама јавног сектора, кроз ушлатнице, обрасце и формуларе, те у болницама, домовима за стара лица и другим социјалним установама обавезно се омогућава употреба језика мањина.

VIII - УЧЕСТВОВАЊЕ У ОРГАНИМА ВЛАСТИ

Члан 16.

Припадници националних мањина из члана 2. овог закона имају право на заступљеност у органима власти и јавним службама на свим нивоима, сразмјерно проценту њиховог учешћа у становништву према посљедњем попису становништва.

Савез националних мањина Републике Српске предлаже кандидате из реда националних мањина, сходно члану 2. овог закона.

Представници националних мањина у структурама власти представници су свих националних мањина и дужни су штитити интересе свих националних мањина.

Начин заступљености представника националних мањина у законодавној, извршној и судској власти, као и у јавним службама уредиће се прописима Републике Српске, општина и градова.

Члан 17.

Народна скупштина Републике Српске ће основати Савјет националних мањина Републике Српске као посебно савјетоводно тијело које ће сачињавати припадници националних мањина из члана 2. овог закона.

Народна скупштина Републике Српске бира Савјет националних мањина Републике Српске из реда кандидата које предлаже Савез националних мањина.

Члан 18.

Савјет националних мањина даваће мишљења, савјете и приједлоге Народној скупштини Републике Српске и

другим републичким органима о свим питањима која се тичу права, положаја и интереса националних мањина у Републици Српској.

Савјет националних мањина Републике Српске може делегирати стручњака у Одбору за уставна питања Народне скупштине Републике Српске.

IX - КАЗНЕНЕ ОДРЕДБЕ

Члан 19.

Новчаном казном од 2.000,00 КМ до 10.000,00 КМ казниће се за прекршај правно лице ако:

1. у програмској шеми не предвиди посебне емисије за припаднике националних мањина (члан 13. овог закона);
2. не омогући употребу језика националних мањина у складу са чланом 15. овог закона.

За прекршај из става 1. овог члана казниће се одговорно лице у правном лицу новчаном казном у износу од 200,00 КМ до 1.000,00 КМ.

X - ПРЕЛАЗНЕ И ЗАВРШНЕ ОДРЕДБЕ

Члан 20.

У року од шест мјесеци од дана ступања на снагу овог закона ускладиће се прописи Републике Српске, општина и градова са одредбама овог закона.

У року од три мјесеца Народна скупштина Републике Српске ће основати Савјет националних мањина Републике Српске.

Члан 21.

Овај закон ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у "Службеном гласнику Републике Српске".

Број: 01-970/04
16. децембра 2004. године
Бања Лука

Предсједник
Народне скупштине,
Душан Стојичић, с.р.

31

На основу тачке 2. Амандмана XL на Устав Републике Српске ("Службени гласник Републике Српске", број 28/94), доносим

УКАЗ

О ПРОГЛАШЕЊУ ЗАКОНА О ЗАШТИТИ ОД НЕЈОНИЗУЈУЋИХ ЗРАЧЕЊА

Проглашавам Закон о заштити од нејонизујућих зрачења, који је Народна скупштина Републике Српске усвојила на Двадесет другој сједници, одржаној 16. децембра 2004. године - а Вијеће народа 28. децембра 2004. године потврдило да усвојеним Законом о заштити од нејонизујућих зрачења није угрожен витални национални интерес конститутивних народа у Републици Српској.

Број: 01-020-686/04
29. децембра 2004. године
Бања Лука

Предсједник
Републике,
Драган Чавић, с.р.

ЗАКОН

О ЗАШТИТИ ОД НЕЈОНИЗУЈУЋИХ ЗРАЧЕЊА

I - ОСНОВНЕ ОДРЕДБЕ

Члан 1.

Овим законом уређују се начела, услови и мјере заштите здравља људи и заштите животне средине од штетног дејства нејонизујућих зрачења у производњи, промету и коришћењу извора нејонизујућих зрачења.

Члан 2.

Поједини изрази употребљени у овом закону имају сљедеће значење:

- "нејонизујућа зрачења" јесу електромагнетска поља која имају енергију фотона мању од 12,4 eV. Она обухватају: ултраљубичасто или ултравиолетно зрачење (таласне дужине 100-400 nm), видљиво зрачење (таласне дужине 400-780 nm), инфрацрвено зрачење (таласне дужине 780 nm до 1 mm), радио-фреквенцијско зрачење (фреквенције 10 kHz - 300 GHz), електромагнетска поља ниских фреквенција (фреквенције 0-10 kHz) и ласерско зрачење. Нејонизујућа зрачења обухватају и ултразвук или звук чија је фреквенција већа од 20 kHz.

- "извор нејонизујућег" зрачења јесте уређај, инсталација или објекат који емитује или може да емитује нејонизујуће зрачење;

- "извор нејонизујућег зрачења" од посебног интереса јесте извор који може бити опасан по здравље људи;

- "објекат са извором нејонизујућег зрачења" јесте објекат гдје се производе или користе извори нејонизујућих зрачења;

- "граница излагања нејонизујућем зрачењу" јесте максимално допуштена граница интензитета поља у животној средини која је одређена стандардом или другим прописом. Ова граница се не односи на пацијенте у здравственим установама на којима се примјењује контролисана медицинска терапија или дијагностички поступак;

- "зона опасног зрачења" јесте простор око извора нејонизујућег зрачења у коме интензитет нејонизујућег зрачења прелази прописану границу;

- "животна средина" представља природне и радом створене вриједности и укупан простор у коме човек живи;

- "становништво" чине лица свих година старости, пола и здравственог стања која обављају све животне активности. Ова лица не морају бити свјесна да су изложена нејонизујућем зрачењу и не морају да познају штетне ефекте овог зрачења;

- "оператер или руковалац" јесте лице које ради са изворима или надгледа рад извора нејонизујућег зрачења;

- "заштита од нејонизујућих зрачења" обухвата скуп мјера и поступака којима се спречава штетно дејство нејонизујућих зрачења у животној средини;

- "испитивање нејонизујућих зрачења извора нејонизујућег зрачења" јесте мјерење, а по потреби и прорачун параметара поља и његове просторне расподеле у животној средини.

II - НАЧЕЛА И МЈЕРЕ ЗАШТИТЕ ОД НЕЈОНИЗУЈУЋИХ ЗРАЧЕЊА

Члан 3.

Заштита од нејонизујућих зрачења заснива се на сљедећим начелима:

- 1) излагање нејонизујућим зрачењима мора бити испод прописане границе излагања;
- 2) примјена извора нејонизујућих зрачења је оправдана ако даје корист већу од процијене штете;
- 3) свако непотребно излагање нејонизујућем зрачењу није дозвољено.

Члан 4.

У спровођењу заштите од нејонизујућих зрачења предузимају се сљедеће мјере:

- 1) прописивање граница излагања нејонизујућим зрачењима;
- 2) откривање присуства и одређивање нивоа излагања нејонизујућим зрачењима;
- 3) одређивање услова за производњу, промет и коришћење извора нејонизујућих зрачења од посебног интереса;